

SORT skal det være

Et sort hus med hvide vinduer er et godt valg til træhuse i sommerlandet, mener arkitekt og farvespecialist, Myrna Havn. Hun mener, at husejere skal holde sig fra at eksperimentere med pangfarver.

Af Mette Andersen Foto: Benita Marcussen m. fl.

Overalt i de danske sommerhusområder ses de sorte huse, med hvide vinduer og vindskeder, og der bliver flere og flere af dem. Den sorte farve er langt den foretrukne, både når det gælder de ældre huse fra 1950'erne og de nyere fra 1990'erne og til nu.

Indretningsarkitekt og specialist i farvesætning, Myrna Havn fra tegnestuen Abita, mener, at de sorte huse med hvide kontraster er kommet for at blive og tvivler på, at andre farver skulle overtage.

»De sorte huse giver associationer om for-

tidens tjærede fiskerhuse, selv om vi i dag bruger moderne træbeskyttelse. Vi kan lide at holde fast ved traditionerne og have en ens holdning til, hvad der hører sig til. Det skaber en sund ensartethed i et boligkvarter,« siger Myrna Havn. Hun fremhæver desuden, at den sorte farve har en positiv funktion på et træhus. Den er velegnet, fordi farven skjuler skønhedsfejl og tidens tand og kamuflerer knaster og revner, som ville træde tydeligt frem på et lysegråt eller hvidt hus. Desuden er det vigtigt for fritliggende mørkfarvede sommerhuse, at de kan forsvinde ind i naturen frem for at skrigе til himlen. Det mørke virker

diskret og ikke så prangende. Ulempen ved den mørke farve er, at den suger solvarme til sig og opvarmer træværket ekstremt, så det revner med det resultat, at knaster trækker sig sammen og eventuelt falder ud. Men her vil de fleste ifølge Myrna Havn nok prioritere udseendet frem for det praktiske og blæse på ulemperne.

Hvad angår vinduerne, holder de længst ved at være hvide, da den hvide farve ikke opvarmes så stærkt, men tværtimod kaster varmen tilbage.

»Næsten alle sommerhuse fra 50'erne blev malet sorte eller brune. Der var ikke så stort

et farveudvalg dengang, og så skulle træet ligne tømmerhuse af naturtræ. Man brugte de let buede såkaldte blokhusbrædder, som gav en fornemmelse af bjælkehytte,« forklarer Myrna Havn.

Hun tror hverken at gamle dages almuefarver, 80'ernes lysegrå trend og 90'ernes lysegule huse vender tilbage. Lyse farver som gul og beige passer ifølge farveeksperten ikke til små træhuse, men er mere velegnet til pudsevillaer. Mørke farver passer bedst til træhuse, dog bør man overveje, om farven passer til taget. Sort-hvidt passer ikke til brunt eller brunligt tag – i de tilfælde vil naturfarver som

1A+B. Sommerhuset fra 1918 ligger ved Smidstrup Strand. Da den nuværende ejer overtog huset for to år siden, var det lyst med mørke kontraster (billede 1B). Nu er farverne byttet om, og »bindingsværket« er malet som huset. Det giver mere harmoni.

2. Moseeg hedder farven, som huset her fra 1915 er malet i. Vinduerne er nyhavnsblå, der ligesom moseeg er en Flügger-farve. Huset har været i samme families eje siden det blev bygget, og ejerne har aldrig følt sig fristet af modestrømninger i farvevalg. Det gammeldags hus i opmuret bindingsværk er fulgt med tiden, men har bevaret traditionerne med den blå farve mod havet og den mørke brune mod skoven.

3. Da Ida Brydesen så Jeppesen-sommerhuset på en boligudstilling i 2000 var det brunt. Hun valgte samme farve, da huset stod færdigt, og det har hun ikke fortrudt, selv om mange i disse år foretrækker sort på lignende huse.

4. Familien i Hornbæk har haft den klassiske »alpehytte«, siden området blev udstykket først i 1960'erne. Nu er tredje generation på vej til at overtage huset, som har været brunt altid, men tidligere også med brune vinduer.

5. Familien Bruhns nordsjællandske sommerhus i traditionel stil fra 1995 er sort med hvidt, som da det blev opført. Ejerne synes, at sort er flottest og passer bedst ind i naturen. Så næste gang huset trænger til en overhaling, vil de male med sort igen.

6. Læge Jens Heiberg købte det 90 år gamle sommerhus i Hornbæk for et par år siden. Dengang var huset allerede sort med hvide vinduer, men før den tid var vinduerne en overgang mintgrønne.

brun eller svenskrød passe bedre, forklarer Myrna Havn.

SORT ER DOG ikke bare sort, fastslår Myrna Havn, der nævner grafitgrå som en mere blød udgave af sort og en mulighed for bedre samspil med visse tagtyper.

»Inden man kaster sig ud i det store malerprojekt, er det vigtigt at forberede sig på opgaven. Tal gerne med en fagmand først eller afsæt et par store prøver både på nordsiden og sydsiden af huset, før der tages stilling til det endelige valg af nuance. Det gøres ved at investere i to forskellige små bøtter ma-

ling. Når prøverne er afsat og eventuelt malet flere gange, gå da på afstand både i sol og skygge for at studere resultatet i forskellige belysninger.« råder Myrna Havn.

Geografi og beliggenhed har også betydning for valg af farve. Mørke farver er mindre pågående i forhold til naturen for det ensomt beliggende sommerhus. Og ligger sommerhuset, som de fleste, i en udstykning med mange ens huse, er der vigtige hensyn at tage til nabohusene og vælge farver, der passer ind i helheden og ikke skejer helt ud.

Men hvad nu, hvis man altid har gået og drømt om et lilla, rødt eller orange hus? Har

man så ikke ret til at få det, når det nu er i sommerlandet?

Klart nej, lyder det fra Myrna Havn. Svenskrødt er afdæmpet og acceptabelt og det samme gælder den meget brugte støvede blå kombineret med hvide kontraster. Men pangfarver har intet at gøre ude i naturen.

»Heldigvis er husejere mere forsigtige end frække, og det er godt. Tænk på, at du er del af et fællesskab, og at du har et ansvar for, at område og landskab fremstår som et harmonisk hele.

»Grunden til, at visse sommerhusområder er populære, er ikke udelukkende fordi der er

en bred strand i nærheden. Folk køber også hus netop der, fordi der i forvejen er en masse andre søde huse. Og det indtryk kan godt blive ødelagt, hvis nogen pludselig maler husene i skrappe farver. Det personlige præg kan man sætte på indersiden af hoveddøren. Det er mit indtryk, at der er kommet større respekt for at ligge i et område med særpræg og dér indordne sig efter traditionerne. Det er en væsentlig ting, og alle vinder ved det. På samme måde som i byer som Dragør og Skagen, bare mindre markant.«

boligen@berlingske.dk